

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียน สกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร กระบวนการวิจัยประกอบด้วย ภูมิหลัง ความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการดำเนินการวิจัย 2 วงรอบ แต่
ละวงรอบประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

วงรอบที่ 1

ขั้นการวางแผน(Planning)

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียน
สกลทวาปีองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสกลนครอันประกอบด้วย รายงานการประเมิน
ภายนอกสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
และผลการสอบวัดผลการเรียนในระดับชาติ(O-net, National Test)ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6ซึ่งดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร รายงานผลการประเมินภายนอก
สำนักงานประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ผลการสอบวัดผลการเรียนใน
ระดับชาติ (O-net, National Test) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6และการวิเคราะห์ SWOT

1.2 ประชุมเพื่อหาแนวทางพัฒนาและกำหนดแผนปฏิบัติการการ
พัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนโรงเรียนสกลทวาปีสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยใช้แบบสอบถาม
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเด็นด้านความต้องการพัฒนา
ตนเองของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียน

2. กำหนดแผนงานโครงการ ลงในแผนปฏิบัติราชการโรงเรียน โดยให้
กลุ่มงานวิชาการจัดทำโครงการขึ้นมา ชื่อโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครู
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยมี
งบประมาณในการจัดทำโครงการ 15,000 บาท โดยจัดทำเป็นแผนงานโครงการประจำปี
พร้อมกำหนดแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยผู้วิจัยได้ประชุมร่วมกับผู้บริหาร
สถานศึกษาและคณะครูผู้สอนโรงเรียนสกลทวาปี ร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในด้านความรู้

ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และแนวทางในการวัดผลประเมินผลความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการโดยขั้นตอนนี้ได้เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มาอบรมให้ความรู้แก่ผู้ร่วมวิจัยโรงเรียนสกลทวาปี เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้

2.2 การนิเทศภายใน โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการปฏิบัติงาน เป้าหมาย ระยะเวลาการดำเนินงานกิจกรรม ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อนิเทศติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนของครูผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเก็บข้อมูลได้จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอบถาม การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนในขณะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ดำเนินการนิเทศภายในโดย นางชนากานต์ แสนสุขครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสกลทวาปี ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญ ของงานวิจัยในครั้งนี้ และ นางนภาพร ศรีมรกต ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์

3. วางแผนพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 11-12 ตุลาคม 2556

3.2 การนิเทศภายในระหว่างวันที่ 4-29 พฤศจิกายน 2556

ขั้นการปฏิบัติการ(Action)

ดำเนินการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สกลนครตามแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ และสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

1. ผลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. ผลการดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย จากกรณีศึกษาภายใน

ขั้นการสะท้อนกลับ(Reflection)

1. ประมวลผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและกรณีศึกษาภายใน
2. การสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม
3. ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน

วงรอบที่ 2

ขั้นการวางแผน(Planning)

คณะครูร่วมประชุมวิเคราะห์อุปสรรคปัญหาที่ทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครไม่บรรลุผลดีพอที่ประชุมมีมติร่วมกันใช้แนวทางการศึกษาภายใน โดยเป็นกรณีศึกษาแบบให้คำชี้แนะ(Coaching) มีเป้าประสงค์ 3 ประการ คือ การแก้ปัญหาในการทำงาน การพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะ หรือความสามารถในการทำงานและการประยุกต์ใช้ทักษะหรือความรู้ในการทำงานที่ตั้งอยู่บนหลักการของการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-Construction) ซึ่งมีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอนคือ 1) การเตรียมการก่อนพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษา 2) การดำเนินการให้คำชี้แนะ 3) การสรุปผลการให้คำชี้แนะ

ขั้นการปฏิบัติการ(Action)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูตามมติที่ประชุมของคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนสกลทวาปี คือ การลงมือเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนใหม่เพื่อให้มีความละเอียดและขั้นตอนที่ชัดเจนมากขึ้นในการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงการนำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยทุกขั้นตอนได้รับการนิเทศภายในด้วยรูปแบบการให้คำชี้แนะ (Coaching) โดยกำหนดให้มีการนิเทศภายในระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ 20 มกราคม- 5 กุมภาพันธ์ 2557

ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ในขั้นนี้ ดำเนินการโดย 1) การตรวจประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 2) การติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียน สกลทวาปีของผู้ร่วมวิจัย และ 3) การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียน สกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครของผู้ร่วมวิจัย โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ขั้นการสะท้อนกลับ(Reflection)

ในขั้นนี้ เป็นนำผลจากการนิเทศภายในโดยรูปแบบการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ(Coaching) จากการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู การสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่มีต่อผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มาประมวลผลเพื่อร่วมประชุมสรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษสภาพและปัญหาของของผู้ร่วมวิจัย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียน สกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครพบว่า

1.1 สภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียน สกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครพบว่า ครูทุกคนมีความชำนาญและมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนทุกกลุ่มสาระ แต่กิจกรรมดังกล่าวจัดไม่เป็นระบบ ขาดความสม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสมและมีจำนวนจำกัด ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ

ผู้เรียนมีส่วนร่วมส่วนน้อย ระบบนิเทศภายในขาดความต่อเนื่อง ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ แต่ครูไม่ทราบแนวทาง หรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครพบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทฤษฎี หลักการ แนวคิด สำคัญของการคิดวิเคราะห์ รวมถึงการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทำให้ครูขาดความมั่นใจและประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

2. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน” โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้กับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ประกอบด้วย 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ 2) การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) เทคนิควิธีการสอนคิดวิเคราะห์ 4) การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ 5) การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์

2.2 การนิเทศภายใน เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนการให้คำปรึกษาช่วยเหลือให้เกิดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยผู้นิเทศคือนางชนากานต์ แสนสุขครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสกลทวาปี ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญ ของงานวิจัยในครั้งนี้ และ นางนภาพร ศรีมรกต ศึกษานิเทศก์ชำนาญ

การพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครและนางชนากานต์ แสนสุข ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ในวงรอบที่ 1 และการนิเทศแบบให้ คำชี้แนะในวงรอบที่ 2

3. การติดตามผลดำเนินการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วน จังหวัดสกลนครพบว่า

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการการ ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์การออกแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เทคนิควิธีการสอนคิดวิเคราะห์การเขียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์การวัดและประเมินผลการ คิดวิเคราะห์ในระหว่างวันที่ 11 – 12 ตุลาคม 2556โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้ก่อน – หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกต พฤติกรรมครู แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และแบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ พบว่า

3.1.1 การทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ก่อน การพัฒนาศักยภาพครูทั้ง 12 คน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.58 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 41.20 และหลังจากได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพิ่ม มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.21 มีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 79

3.1.2 การสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยขณะร่วมกิจกรรมการประชุม เชิงปฏิบัติการพบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยขณะประชุมผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ของตนเอง รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยด้วยกัน ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบหรือขั้นตอนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ตลอดจนได้ฝึก ปฏิบัติการการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีการนำเสนอแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น การอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งมีการวิพากษ์วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ส่งผลให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.1.3 ผลการสอบถามผู้ร่วมวิจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนรูปแบบการสอนวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนกระบวนการวัดและประเมินผลด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้และจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนต่อไป

3.1.4 การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของคณะครูผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนสกลทวาปี โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาผลการประเมินแผนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเป็นรายข้อ พบว่าการใช้รูปแบบ/วิธี/เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ด้านการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเองอันส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ควร อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยโรงเรียนสกลทวาปีมีความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นจึงต้องพัฒนาในวงรอบที่ 2 จากผลการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของ

นักเรียนในวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยโรงเรียนสกลทวาปี สามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการนิเทศ ทั้งการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 1 และการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในวงรอบที่ 2 เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดย นางนภาพร ศรีมรกต ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และ นางชนากานต์ แสนสุข ครูเชี่ยวชาญโรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้ทำการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน พร้อมให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ในการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ มีผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์ โดยใช้เครื่องมือประกอบด้วยแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่มีต่อผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่า

3.2.1 ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์พบว่า ในวงรอบที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือการเตรียมการสอนของครู ส่วนวงรอบที่ 2 พบว่า มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ในวงรอบที่ 1 โดยภาพรวม พบว่านักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมากส่วนในวงรอบที่ 2 พบว่ามีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียนรู้มีการช่วยเหลือกันของผู้เรียนระหว่างปฏิบัติกิจกรรมและผู้เรียนมีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี

3.2.3 ผลการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่มีต่อผู้ร่วมวิจัยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน พบว่าในวงรอบที่ 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม มีความพึงพอใจต่อผู้ร่วมวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ส่วนในวงรอบที่ 2 มีความพึงพอใจต่อผู้ร่วมวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดครูมีการจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน สามารถนำประสบการณ์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน มีวิธีประเมินที่หลากหลายเหมาะสมมีการพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นหลังจากเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ว่า การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

อภิปรายผล

จากการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน” โรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครปรากฏว่าได้มีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย คือ ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา คีษานิเทศก์ วิทยากร ตลอดจนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยดี ครูมีการพัฒนาศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาศภาพและปัญหาของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

จากการศึกษาศภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลที่หลากหลาย เพราะการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาต้องเริ่มด้วยการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งมีที่มาจากหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสอบถาม การนิเทศติดตาม เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและครบถ้วนเพียงพอสำหรับใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จากการเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสอบถาม พบประเด็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา ดังนี้

1.1 สภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครพบว่า ครูทุกคนมีความชำนาญและมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ครูมีความรู้

ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทุกกลุ่มสาระ แต่กิจกรรมดังกล่าวจัดไม่เป็นระบบ ขาดความสม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสม และมีจำนวนจำกัด ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมส่วนน้อย ระบบนิเทศภายในขาดความต่อเนื่อง ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ แต่ครูไม่ทราบแนวทาง หรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พรนิภา จันทรมนตรี (2554, บทคัดย่อ) ได้วิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดตุ้ม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ของครูโรงเรียนบ้านกุดตุ้ม พบว่านักเรียนยังใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสาร ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลุดร์ สมยา (2554, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนโรงเรียนบ้านสามขัว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยพบว่า ครูมีกิจกรรม ด้านทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ แต่กิจกรรมดังกล่าวเหล่านั้นจัดไม่เป็นระบบ ขาดความสม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสมและมีจำนวนจำกัด ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนเป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อย ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะและความมั่นใจในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน และยังพบว่า และครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของจำลอง ราชโยธา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คิดวิเคราะห์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 พบว่า โดยครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คิดวิเคราะห์ในด้านพฤติกรรมอย่างเร่งด่วนมากกว่าด้านความรู้และด้านเจตคติและพบว่า

ครูผู้สอนโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คิดวิเคราะห์ด้านความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูผู้สอนระดับช่วงชั้นที่แตกต่างกัน มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คิดวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพลอาจินทร์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ กำจัดภัย (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาแบบแผนการพัฒนาคู่มือที่มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านท่าวัด “ศุภราชบุรีบำรุงวิทย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1” ผลการวิจัยพบว่าครูทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความสามารถในการคิดของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด โดยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ จัดระบบนิเทศติดตาม และประเมินผลอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ จัดให้มีชุดการเรียนรู้เพื่อทบทวนและศึกษาด้วยตนเอง จัดหาตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด เชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญสาขิตหลังการสอนเน้นการคิดในสถานการณ์จริง

1.2 ด้านปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

วิเคราะห์พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดสำคัญของการคิดวิเคราะห์ รวมถึงการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทำให้ครูขาดความมั่นใจและประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสอดคล้องกับงานวิจัย ปรีชา ดาวเรือง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนอนุบาลอินทรา พบว่า ในสภาพปัจจุบันครูประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิด ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ครูขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

กระบวนการคิด ลักษณะการคิด ไม่เปิดโอกาสให้เด็กคิด ขาดทักษะในการใช้สื่ออุปกรณ์ เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ได้ประสิทธิภาพสูงสุด นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ดำเนินการดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน” โรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้กับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ประกอบด้วย 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ 2) การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) รูปแบบวิธีการสอนคิดวิเคราะห์ 4) การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และ 5) การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์โดยพบว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นสิ่งที่ดี เพราะนอกจากจะให้ความรู้ทางด้านทฤษฎีแล้วยังทำให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วย และการวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ เข้าใจง่ายและตรงกับกรอบแนวคิดของการพัฒนาศักยภาพครูผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ดำเนินการระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญพิเศษในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมากขึ้น ซึ่งผลของการวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีชา ดาวเรือง (2551, หน้า 67 – 91) พบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาในการคิดของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ การฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศการสอน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดและการสอนเพื่อพัฒนาระบวนการคิดตามองค์ประกอบทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการคิด และด้านลักษณะการคิดอย่างลึกซึ้ง ชัดเจน จนสามารถนำความรู้ความเข้าใจนำทักษะเขียนแผนการสอนเพื่อพัฒนาด้านกระบวนการคิดและด้านลักษณะ

การคิดได้อย่างสร้างสรรค์สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างน่าพึงพอใจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรทิพา จันทรมนตรี (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านกุตฐู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ในวงรอบที่ 1 โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์

2.2 การนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครพบว่า การนิเทศภายใน เป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีและมีประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนิเทศแบบให้คำชี้แนะในวงรอบที่ 2 เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหา โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกลุ่มผู้นิเทศและผู้วิจัยให้การแนะนำตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การนิเทศชี้แนะเป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคล ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ ในปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และพบว่า นักเรียนโรงเรียนสกลทวาปี กล้าแสดงออก รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน รวมทั้งได้มีโอกาสประเมินผลงานของตนเองและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและเข้าใจในการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ที่หลากหลายรูปแบบมากขึ้น แสดงให้เห็นว่า การนิเทศภายในเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ทำให้ครูเกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและทำให้การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลศรี ไชยแสง (2550, หน้า 52-87) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อพัฒนาการวิเคราะห์ โรงเรียนเทศบาลวัดกลางเทศบาลนครขอนแก่น ด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการเป็น 2 วงรอบ โดยมีการนิเทศติดตามช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานพบว่า ครูสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการจัดทำโครงการได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีชา ดาวเรือง (2551, หน้า 67-90) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนอนุบาลอินทราเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาในการคิดของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าการนิเทศการสอน เพื่อการสังเกต ติดตามการสอนของครูในห้องเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของบุคลากรที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่าบุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานและผ่อนคลาย ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกมีความสามารถในการคิดและคิดแตกต่างจากผู้อื่นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพรอิมมาน (2550, หน้า : 54-116) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามกระบวนการนิเทศภายในที่มีความชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติและพัฒนากิจการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพผลการศึกษาพบว่า กระบวนการนิเทศภายในที่มีความชัดเจนส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลุดีร์ สมยา (2554, บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนโรงเรียนบ้านสามชั่ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในวงรอบที่ 2 ด้วยกลยุทธ์การนิเทศภายใน โดยเน้นการพัฒนาปรับปรุงประเด็นที่เป็นปัญหาในวงรอบที่ 1 ทำให้บุคลากรครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีความมั่นใจ และสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ได้ครบ 3 ขั้นตอนคือ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ได้อย่างสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ใน

ห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นมาก ครูได้รับการพัฒนาเป็นครูมืออาชีพมากขึ้น นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณาวุฒิ พรหมทา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเป็นกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบมีส่วนร่วม เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงการ และครูผู้สอนมีการนำกิจกรรมโครงการไปใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมาใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาที่ต้องการ ครูได้เขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการมาเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบอร์จีรอน (Bergeron, 2004 : p 1259 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่าการยอมรับจากครูวิชาการโรงเรียนและการยอมรับของครูในยุคใหม่เห็นว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่นิเทศเป็นผู้ที่มีความสำคัญทั้งทางด้านวัฒนธรรมและการมีเหตุผลเท่าที่ผ่านมาครูผู้ทำการนิเทศได้ถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองการนิเทศเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูให้เป็นครูมืออาชีพและยังมีผลต่อการเรียนรู้อีกด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณพล สมบัติ (2551, หน้า : 57 – 90) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเรื่องจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพกลุ่มผู้ร่วมศึกษาประกอบด้วยครูผู้สอนรวม 7 คนใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การประชุมเชิงปฏิบัติการการดูแลกำกับติดตามและการพัฒนาทีมงาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การที่โรงเรียนมีระบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างคล่องตัวและบุคลากรในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ แทกเกอร์ (Tagger, 2003 : p 3942 – B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพโดยรวมกับการปฏิบัติการนิเทศ มีความมุ่งหมาย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับประสิทธิภาพโดยรวมในการนิเทศกับการปฏิบัติของผู้รับการฝึกอบรม ผลการศึกษาพบว่า เมื่อผู้รับการฝึกอบรมและผู้นิเทศรู้สึกว่าคุณภาพการทำงานด้วยกันได้ดี และสามารถบรรลุเป้าหมายโดยรวม

3. ผลการติดตามการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสกลทวาปีองค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนครพบว่า

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ก่อนการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 41.20 แต่หลังจากได้รับการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 88.21 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก และมีค่าร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 79 ซึ่งแสดงว่า ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน มีความก้าวหน้าในการพัฒนา จากการสอบถามผู้ร่วมวิจัยพบว่า การเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความเข้าใจในการจัดการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ในขณะที่วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาก และทุกคนจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำราญ กำจัดภัย (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด:กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านท่าวัด “ศุภราชบุรีบำรุงวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า หลังการพัฒนาครูทุกคนมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคิดผ่านเกณฑ์ที่กำหนด หลังการพัฒนาครู ครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนจนสามารถจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เหมาะสมกับผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิดผลานิสงค์ (2552, หน้า 38 – 75) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด : กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนโนนหันวันครูโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาบุคลากร และผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มผู้ร่วมศึกษา พบว่า ครูสายผู้สอนจำนวน 28 คน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการพัฒนา

ทักษะการคิดของนักเรียนได้อย่างหลากหลายเพิ่มขึ้นนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิด เป็นร้อยละ 76.15ทุกห้องผ่านเกณฑ์ที่ครูผู้สอนตั้งไว้ทุกห้องเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัย ของ แคโรลีน ยาง (Yang, Ya-Ting Carolyn, 2012, Abstract) ได้ทำการศึกษา : การค้นหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูด้านการฝึกฝนนักคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่แนว ททางการปฏิบัติในชั้นเรียน พบว่าครูที่ได้ฝึกอบรมในการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประสบความสำเร็จด้าน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการด้านการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้นักเรียน เกิดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นและสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ดริสเดล (Drysdale, 2001, p 495-C) ได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์วิจารณ์สภาพ ที่เป็นจริงและความสอดคล้องในศาสนาศึกษาของครูสอนศาสนาโดยต้องการค้นหา ค่านิยมด้านศีลธรรมและจิตวิญญาณของครูสอนศาสนาและตรวจสอบว่าการมีค่านิยม เหล่านั้นจะส่งผลต่อสวัสดิภาพทางการศึกษาของนักเรียนอย่างไรพบว่าครูสอนศาสนาเป็น ผู้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อสวัสดิภาพทางการศึกษาของนักเรียนเป็นอย่างมากเนื่องจากครูได้ กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแสดงตัวเป็นแบบอย่างที่น่าเชื่อถือแก่นักเรียนและ ครูได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับหลักศาสนาตลอดเวลา

3.2 ด้านการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการ คิดวิเคราะห์ พบว่า หลังจากการพัฒนาโดยการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการ นิเทศติดตามผลการพัฒนาต่อยอดครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน

ในวงรอบที่ 1 ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน ยังเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการ เรียนรู้ไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดย ภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30แต่เมื่อพิจารณาผล การประเมินแผนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเป็นรายข้อ พบว่า มีบางข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.51 จึงนำไปพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 หลังการพัฒนาใน วงรอบที่ 2 พบว่าผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่ม มากขึ้น โดยผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมทุกด้านมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.65มีค่าเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 เพิ่มจาก วงรอบที่ 1 ($\bar{X} = 0.55$) โดยมีค่าร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 51.35 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะผู้ร่วมวิจัยยังขาดความรู้ความเข้าใจบ้างเล็กน้อยในการเขียนแผนการจัดการ

การเรียนรู้ แต่เมื่อได้รับการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) จากผู้บริหารและจากเพื่อนผู้ร่วมวิจัย ทำให้ผู้ร่วมวิจัยบางส่วนที่ยังไม่เข้าใจดีพอในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เกิดความกระฉ่งในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความตั้งใจและพยายามเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้การประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ในวงรอบที่ 2 มีความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพลพงษ์บรรณิสสร, 2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนดงหลวงวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ สามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ สามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการได้สำเร็จทุกคน และสามารถนำความสำเร็จนี้ไปสู่การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รู้จักการวางแผนการทำงาน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และการสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า หลังได้รับการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ อยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ร่วมวิจัยมีการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอนว่ามีเนื้อหาสาระใดบ้างที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น มีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการกระตุ้นผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย มีการกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกัน มีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดง

ความคิดเห็น นักเรียนได้เรียนรู้นอกสถานที่ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้รับการฝึกคิดวิเคราะห์ให้นักเรียนมีการร่วมมืออภิปรายบทเรียนเพื่อลงข้อสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน เวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม ครูมีการใช้สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวัดผลประเมินผลการคิดวิเคราะห์ที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้วิจัยด้วย ผู้วิจัยมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์มาก นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงานการคิดวิเคราะห์ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรธนา พรรณศรี (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนดอนเหลียงทองวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Reserch) ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนแบบฝึกทักษะ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาคู่มือครูด้วยตนเอง จากผล การติดตามการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนพบว่า ครูมีทักษะและมีความมั่นใจมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี ยิ่งขึ้น ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี มีความคิดสร้างสรรค์และมีความสุขในการเรียนเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีความรู้ด้านการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการพัฒนาครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสันต์ ก้านจักร (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนโรงเรียนโนนป่าจิววิจิตรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และสามารถสร้างนวัตกรรมที่เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ ครูมีความพึงพอใจในรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับมากที่สุดและเห็นความสำคัญจำเป็นของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพลอาจินทร์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการ

เรียนรู้วิทยาศาสตร์ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์หลังการอบรม คิดเป็นร้อยละ 77.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้ระดับคุณภาพดีมาก ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า นักเรียนมีคะแนนการคิดวิเคราะห์หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 76.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและ สอดคล้องกับงานวิจัยของบาลาซุบราแมนเนียน (Balasubramanian, 2007, p 181) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการเรียนแบบกระตือรือร้น โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะภายในของผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบประสิทธิภาพที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนแบบกระตือรือร้นกับการสอนบรรยาย กำหนดการประเมินตามแนวคิดของโบนเวล (Bonwell) กับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนแบบกระตือรือร้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์มากขึ้นในการปฏิบัติงานมากกว่าการสอนแบบบรรยายเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ด้วยรูปแบบการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ สามารถพัฒนาการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น ครูเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาดังนั้น อาจนำรูปแบบการนิเทศแบบให้คำชี้แนะไปใช้ในการเขียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ หรือนำไปใช้ในกิจกรรมการนิเทศการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ควรขยายผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยให้ครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพแล้วไปเผยแพร่ ช่วยเหลือ แนะนำ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูคนอื่นๆ ที่ยังประสบปัญหา ในการดำเนินการทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.3 สถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในทางปฏิบัติจริงควรมีการยืดหยุ่นไปตามสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในรูปแบบอื่นๆ ด้วย

2.2 ควรติดตามกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ว่ามีการนำความรู้ที่ได้รับมาไปจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

2.3 ควรนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการไปพัฒนาศักยภาพครูด้านการดำเนินงานด้านอื่นๆ ด้วยเพื่อพัฒนาให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น